

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), MAY 24, 1945

STEVILKA (NUMBER) 121

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

Jugoslovanske čete na Primorskem ostanejo

Truman naznanil tri kabinetske spremembe

Novi tajniki departmentov za pravosodje, delo in poljedelstvo imenovani; vsi so demokratje

WASHINGTON, 23. maja — Predsednik Truman je danes popoldne naznanil tri kabinetske spremembe v prvi reorganizaciji svoje administracije. Predsednik je sprejel resignacijo justičnega tajnika Franka Biddle-a, delavske tajnice Helen R. Wickarda in tajnika Claude R. Wickarda in imenoval njihove naslednike. Novi kabinetski člani so sledeči: Justični tajnik: pomožni junaki tajnik Tom C. Clark iz Texasa, Texas. Delavski tajnik: zvezni sodnik bivši senator Lewis B. Swannellbach iz Spokane, Washington. Poljedelski tajnik: Kongresnik Clinton P. Anderson iz Albuquerque, New Mexico, predsednik živilskega odseka, ki je

Od 22. junija se bo dobilo 6 galonov gasolina na teden

WASHINGTON, 23. maja. — Vlada je nocoj odredila, da se vsled zmage v Evropi viša gasolinske racije za civilne avtomobiliste. Od 22. junija dalje bodo lastniki avtomobilov, ki imajo "A" gasolinske karte, dobivali po 6 galonov gasolina, dočim so ga sedaj mogli dobiti samo po 4 galone. Obenem bodo oni, ki imajo "B" karte, od 11. junija dalje upravičeni do gasolina, s katerim jim bo mogoče prevoziti 650 milj. Sedaj so kvote za lastnike "B" karte različne. V vzhodnih državah je bila mesečna kvota 325 milj, na srednjem zapadu 475 milj, na daljnem zapadu pa 400 milj. Do povišanja ne bodo avtomatično upravičeni vsi lastniki "B" kart. Svojim racijskim odborom bodo morali predložiti dokaze, da resnično potrebujejo več gasolina kot pa ga prejema sedaj.

550 SUPERBOMBNIKOV VPRIZORILLO NAPAD NA JAPON. PRESTOLNICO

GUAM, 24. maja. — Danes je bil vprizorjen največji zračni napad na Tokio, ko je 550 superbombnikov spustilo na industrijske tarče v japonski prestolnici nič manj kot 4,500 tonov bomb. Glavna tarča velikega zračnega napada je bilo mestno okolje, kjer se nahajajo velike železniške naprave, skozi katerega gre več kot ena tretjina vsega japonskega tovornega prometa.

CHURCHILL BO NAJBRŽE FORMIRAL ZAČASNO VLADO

LONDON, 23. maja — Tu obstoji vtis, da bo kralj George pozval premierja Churchilla, ki je danes podal svojo resignacijo, da sestavi začasno vlado, ki bo vodila državne posle do volitev v juliju. Z Churchillovo resignacijo je koalicijska vlada, katera je bila organizirana v maju 1940, avtomatično prenehala obstojati.

Doenitz in 300 članov nemškega štaba aretiranih

Člani generalnega štaba dobijo 10 do 15 let zapora
PARIZ, 23. maja. — Zavezniški glavni stan je danes naznanil, da je bil v Flenburgu, kjer je izšla nacistična kapitulacija, poslovala "začasna nemška vlada" aretirani admiral Karl Doenitz s 300 člani nemškega generalnega štaba, ki so bili pridržani kot vojni ujetniki. Aretacija članov "nemške vlade" je bila izvršena na podlagi brzoglavne povelja, katerega je poslal gen. Eisenhower zavezniški vojaški komisiji v Flenburgu. Rusija je protestirala
Kakor znano, je Sovjetska Rusija ponovno protestirala, zakaj se odlašajo z aretacijo nemške "vlade", kateri se je postavil na čelo admiral Doenitz, ki je trdil, da ga je Hitler pred svojo smrtjo pooblastil, da zavzame njegovo mesto kot "firer" Nemčije. Zavezniške oblasti so v tej zvezi trdile, da je bil Doenitz ves čas pod njihovo kontrolo in da je bilo sodelovanje z Doenitzem do gotove meje potrebno, da se je moglo izvesti razoroženje poražene Nemčije. Visoki zavezniški častniki so nocoj izrazili mnenje, da bodo vsi člani nemškega generalnega štaba posajeni na zatožni klop kot vojni zločinci in obsojeni v zapor od 10 do 15 let.

Tito je pod tem pogojem pristal na zavezniško vojaško vlado v ozemlju

LONDON, 23. maja — Kakor je bilo poročano nocoj, je maršal Tito pristal na to, da se v spornem ozemlju v Julijski krajini upostavi zavezniška vojaška vlada pod pogojem, da se edinicami jugoslovanske vojske dovoli, da še nadalje ostanejo tam. Uradni krogi so dali razumeti, da je jugoslovanski vodja poslal novo noto, ki utegne pomagati izravnanju zapleteni problem, obenem pa so izjavili, da se pogajanja še vedno nadaljujejo, medtem ko nekateri viri trdijo, da je bila že dosežena končna poravnava. Tito želi obdržati Jugoslovane v civilnih uradih
Kakor se poroča iz Trsta, se nahajata tam feldmaršal Sir Harold Alexander, vrhovni poveljnik zavezniških sil v Sredozemlju, in general Mark W. Clark, poveljnik zavezniških sil v Italiji, ki se posvetujeta z jugoslovanskimi voditelji. Istočasno se poroča iz Rima, da zavezniška vrhovna komanda tam sestavlja odgovor na zadnjo noto maršala Tita, ki je v splošnem spravljivega značaja. Medtem ko Titova zadnja nota za praktične svrhe jamči mirno rešitev spora, pa je treba izdelati še nekatere podrobnosti glede tega, kako bo zavezniška vojaška vlada delala z nekaterimi člani Titovega osebja. Medtem ko je Tito v principu sprejel anglo-ameriške sugestije, pa želi obdržati čim več Jugoslovancev v lokalnih civilnih uradih pod zavezniško vojaško vlado.

Davies in Hopkins poslana na posebne misije v Evropo

Predsednik Truman ju je poslal v Moskvo in London, da se posvetujeta glede vitalnih problemov

WASHINGTON, 23. maja — Nocoj sta odpotovala v Evropo Harry L. Hopkins, posebni osebni svetovalec posebnega predsednika Roosevelta, in Joseph D. Davies, bivši ameriški poslanik v Moskvi, kot posebna poslanca predsednika Trumana. Davies je odpotoval v Moskvo, Hopkins pa v London. Namen obeh posebnih poslancev je bilo, da se posvetujeta s lokalnimi voditelji, ki se tičejo treh problemov, ki se tičejo treh posebnih ozirom na Truman se je posvetoval s tajnikom Stettiniosom
Nagnano o potovanju posebnih poslancev je bilo podano v Moskvi na zaključku redne časovne konferenca, kateri je prisostvovalo 200 reporterjev.

Naši fantje-vojaki

LIEUT. JOHN PAULICH JR.

Mr. in Mrs. John Paulich, ki vodita gostilno na 5238 St. Clair Ave., imata sina Johna v armadi, ki je 12. marca t. l. prejel čin poročnika v Fort Benning, Ga. Pred tem povišanjem je bil štabni saržent. Dodeljen je infanteriji. Poročnik John Paulich je 24 let star ter je poročen. Dekliško ime njegove soproge je bilo Josephine Mihalik. Pred svojim vpoklicem k vojakom 4. avgusta 1942, je graduiral in East Technical High šole in Kent State univerze. Aktivno se je udeleževal v risbi in atletiki, ter je bil član Sigma Tau Gamma, (Natl. Social Fraternity), Blue Key (Men's Natl. Service Honorary) in Kappa Delta Phi (Natl. Educational Honorary). Sedaj se nahaja v Camp Ritchie, Md., odkoder bo poslan na nadaljnje mesto svoje službe.

Novi grobovi

MARION PENKO

Po dolgi in mučni bolezni je preminila na svojem domu Marion Penko, rojena Dolenc. Stara je bila 57 let in je stanovala na 14724 Westropp Ave. Doma je bila iz Horjul pri Vrhniki, kjer zapušča brata Tomazja in več sorodnikov. Tukaj je bivala 40 let. Zapušča soproga Charles, doma iz vasi Parja, fara Zagorje pri St. Petru, in štiri otroke: Mrs. Joan Witus, Rose, Ruth, ki je učiteljica v privatni šoli v Minnesoti, in Pvt. Robert, v Amarillo, Texas, vnučkinjo Candace Mary, tri brate Matijo, Johna in Matevža Dolenca, dve sestre, Mrs. Frances Verhovc in Mrs. Jennie Sintič, vsaka Rud. Jurca, ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zelo in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Marije Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH ZDOVC

Okrog 1. ure včeraj popoldne je po štiri-tedenski bolezni umrl na domu Joseph Zdovec, stanujoč pri nečaku John Zdovec, 1161 E. 60 St. Star je bil 75 let ter je bil doma iz Spodnjega Logatca ali Dolenjevsi, odkoder je prišel v Ameriko leta 1907. Poleg nečaka Johna, zapušča tudi nečaka Juliusa v Berea, O., in nečakinjo Mrs. Amalijo Meglan, E. 173 St. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ in je delal pri U. S. Gypsum Co. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod A. Grdina in sinovi. Čas pogreba se bo naznanilo jutri. kaj tedni se je poročil z Miss Violet Filipovič. Prijatelji ga lahko obiščejo na 14815 Westropp Ave. Na svoje službeno mesto se vrne 30. maja.

V armado odide v soboto Raymond A. Centa, sin Mr. in Mrs. Anton Centa, 1435 E. 173 St.

LAUSCHE PREISKUJE BOJNE DRŽAVNE COLUMBENKE

COLUMBUS, 23. maja. — Lausche je danes začel s preiskavo, kako je Mrs. Helen R. Wickard, ki je tajnica državne komisije za konjske dirke, prišla do denarja, s katerim je pridobila v Clevelandu kupila apartament hišo za \$70,000. Njen mož se nahaja v predmestju Columbusa.

Zahteva za več masla

Delavski zastopniki pri raciji masla v Clevelandu so včeraj opozorili, da so se zaloge surovega masla tako povečale, da predstavljajo nevarnost, da se bo mnogo masla pokvarilo. Predložena je bila zahteva, da se z ozirom na to odredi znižanje pointov za surovo maslo in oleomargarin.

Prevara z racijskimi pointi

OPA urad v Cleveland naznanja, da so živilski trgovci poslali nad 284,000 modrih racijskih pointov v zavitkih, ki so bili zamotanovani kot da se v njih nahajajo rdeči pointi. Prizadetih je 54 groceristov in mesarjev.

VAŽNA SEJA SANSa

Redna seja podružnice št. 39 SANSa se bo vršila jutri večer, ob 8. uri v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Radi velike važnosti, se prosijo vse društvene zastopnike in posamezne člane, kot tudi zastopnike iz zapadne strani mesta in iz Newburgha, da se gotovo udeležite.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Jugoslovanske patrulje v Trstu bile povečane

Neki britski radijski poročevalec javlja, da so se Jugoslovani s prihodom angleških in ameriških čet, ki so zavzele pozicije na črti med Trstom in Gorico, umaknili znatno proti bivši jugoslovanski meji. Isti poročevalec pravi, da je položaj v Trstu miren, ampak opazilo se je, da so bile jugoslovanske patrulje v Trstu ojačane. Navzlic znamenjem, da je končna poravnava blizu, pa je novozelandski zastopnik v Londonu, W. J. Jordan danes podal izjavo, da je "malo znamenj, da Jugoslovani namestavljajo čakati na mirovno konferenco za končno zadostitev njihovih zahtev v tem ozemlju."

ANTI-SEMITSKI VODJA JULIUS STREICHER ZAJET

BERCHTESGADEN, 23. maja. — Na neki kmetiji visoko v bavorskih Alpah je bil zajet od skupine ameriških častnikov Julius Streicher, vodja protizidovske gongje v Nemčiji in izdajatelj anti-semitskega lista "Der Stuermer." Skupino, katera je zajela Streicherja, ki se izdajal za ekscitiranega umetnika, je vodil židovski major Henry Plitt iz New Yorka.

Streicher je bil znan kot eden najbolj fanatičnih nacistov in je nekoč Hitlerja primerjal Kristusu. Njegovo zajetje pomeni, da so v rokah zaveznikov vsi vodilni nacisti z izjemo gestapovskega šefa Himmlerja in zunanjega ministra Ribbentropa.

REDNA SEJA

Jutri, ob 7:30 uri zvečer se vrši redna mesečna seja društva Zavedni sosedje št. 158 SNPJ, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je poseben vabljen na polnoštevilno udeležbo, ker se bo volilo delegata za prihodnjo konvencijo.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

SEJA DEMOKRATOV

Seja Slov. demokratskega kluba 32. varde se bo vršila jutri, 25. maja, ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se člane, da se gotovo udeležijo.

POBIRANJE ASESMENTA

Jutri, 25. maja se bo pobiralo asesment za tekoči mesec pri družtvih, ki zborujejo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ako še niste poravnali asesmenta za ta mesec, storite to gotovo jutri večer.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Maple Heights, O. — Po 27-mesečni službi na Pacifiku je prišel na materinski dan nepričakovano na dopust za 30 dni Frank Shamrov. Fanta spremlja sreča, kajti povrnil se je zdrav in vesel. Služi pri tretji mornariški diviziji.

Tacoma, Wash. — Družina Joe Baron je bila obveščena, da je 20. marca padel na filipinskem otoku Mindanao njen sin Marko, star še ne 22 let in član SNPJ. Pri vojaki je bil od marca 1943 in preko morja od julija 1943. Poleg staršev zapušča poročeno sestro in brata (pri marinah na Pacifiku.)

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge tuje države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRILAGODEVANJE SOŽITJU V SKUPNEM SVETU

Pod gornjim naslovom bo naš list priobčil serijo člankov izpod peresa Dr. Margarete Mead, pomožne kuratorice antropologije v Američkem muzeju prirodne zgodovine. V teh člankih, bo avtorica razpravljala o problemih plemen in narodov, ter o potrebi prilagoditve in priučitve novemu načinu gledanja na življenje v modernem svetu, da bo tako omogočeno mirno medsebojno sožitje ljudstev v skupnem svetu. Čitatelji, ki bi želeli predočiti Dr. Meadovi kako vprašanje, bodisi, da da nanje odgovor ali o njem razpravlja, naj pišejo na naslov: Dr. Margaret Mead, c/o Common Council for American Unity, 222 Fourth Ave., New York 3, N. Y.

PRAVILNO RASNO NAZIRANJE

Piše dr. Margaret Mead

Kot vemo, obstajajo mnoge tradicionalne ideje o plemenih in izvoru, ki so zastarele in ki niso prav nič v skladu z modernimi znanstvenimi dognanji. Te zastarele ideje in nazori precej ovirajo razvoj boljšega razumevanja med rasami in narodnostmi skupinami. Mnogo teh zastarelih nazorov in idej najdemo v naši vsakdanji govorici; najdemo jih v poeziji in v pregovorih. Posledica tega je, da se napačno naziranje z ozirom na rasni izvor prenaša od generacije do generacije. In če hočemo preprečiti posledice izvirajoče iz nevednosti in napačnih pojmov prešlih generacij, tedaj moramo biti vedno čuječi v tem pogledu.

Eden izmed vsakdanjih pojmov, ki naletimo nanj, je, da so nekateri ljudje "čistega" rasnega ali plemenskega izvora, dočim so drugi mešani in torej plemensko nečisti ozir. nepristni. V resnici se je človeško pleme mešalo medseboj že tisočletja. Mešane rasne skupine so bile v mnogih slučajih osamljene tekom generacij in tako si je ljudstvo teh skupin postalo medsebojno podobno fizično, a v drugih slučajih pa se je mešanje z zunanjimi ozir. tujimi skupinami nadaljevalo in v takih skupinah se ni razvil določen rasni ali narodni tip človeka. Kadar govorimo o mešanih ali "pristnih" skupinah, moramo vedeti, da je precej zavisno od tega na katero zgodovinsko dobo se naslanjamo. Kadarkoli so namreč člani dveh skupin bili tekom zgodovine ločeni med seboj za dolgo dobo, so tudi razvili očitne različne fizične svojstvenosti, in, če sklenejo potem potomci takih skupin medsebojno zakone, opazimo, da otroci iz takih zakonov v resnici izgledajo "mešani," posebno ako jih primerjamo s pristnim sorodstvom na eni ali drugi strani. Toda ako se potem ti mešani tipi še nadalje ženijo in množijo medseboj, opazimo, da se je iz rasne ali narodne mešanice razvil "pristen" rod ali skupina. To se pravi, da so poznejše generacije razvile gotove fizične svojstvenosti, ki so se iz družinskega ozir. rodbinskega sorodstva prenesle na ves rod ali skupino, ki se je spriče teh svojstvenosti potem ločila od drugih skupin ali rodov. V podeželskih krajih vidimo, da so si ljudje medseboj veliko bolj podobni nego mestni prebivalci, to pa zato, ker na deželi je izhajalo potomstvo iz rodbin, ki so tam živele morda stoletja, a v mestih pa se ljudstvo neprestano meša medseboj, ker je dotok prebivalstva v mesta stalen. Človeško pleme poseduje to jakost, da nima v svojih vrstah skupin, ki bi se ne mogle mešati med seboj. Ta možnost mešanih zakonov med člani različnih skupin je povezana s človekovo dostopnostjo do prilagoditve spremembam. Ta dostopnost človeka do prilagoditve različnim spremembam omogoča, da vzamejo visoki ljudje v zakon pritiklave, debeloglave, drobnoglave, itd., pa imajo lahko eni kot drugi lepe in zdrave potomce. Ravno tako je človekova prilagodljivost tista, ki mu omogoča, da se privadi različnim klimam, da uživa lahko raznoliko hrano in dela pod različnimi okolščinami, se priuči različnih jezikov in različnih načinov življenja. Ta izredna prilagodljivost človeka, ki vključuje tudi možnost medsebojnih zakonov med različnimi skupinami, je neprecenljiva človekova posebnost, katera edina mu je omogočila, da se je raz-

širil po vsem svetu — po svetu, katerega bi radi spremenili v eno samo občestvo.

Drugo napačno pojmovanje in razlaganje glede rasnih skupin je ono o "superiornih" in "inferiornih" rasah. Pleme ali rasa je v glavnem označba za tri velike ljudske skupine, ki so živele ločene druga od druge tako dolgo, da so razvile precej ostre in vidno začrtane razlike — to so kavkaško, zamorsko in mongolsko pleme. Razlika med temi rasami je v fizičnih svojstvenostih, kot v laseh, postavi in barvi. Te telesne značilnosti pa se ravnaio tudi po podnebnju, in tako vidimo, da je temnejša polt bolj prilagodljiva vroči klimi nego nežna bela polt. To pa nikakor ne pomeni, da je gotova polt "superijorna" ali gotova vrsta las "inferijorna."

V vseh lastnostih in potezah človeka, ki v resnici štejejo, kot na primer moč, vzdržnost, inteligenca, izurjenost, plemenitost, srčnost in hrabrost, domišljija, ter možnost pojmovanja in mišljenja v abstraktnem smislu . . . v vsem tem ni bistvenih razlik med rasami. Nekateri posamezniki ene ali druge rase ali plemena posedujejo več teh značilnih značilnosti in talentov, drugi manj. Znanstveniki so si že veliko prizadevali, da bi našli zares bistvene razlike, ki štejejo in katere bi dajale podlago za obstoječe nazore o tem vprašanju . . . ali, razen vidnih fizičnih značilnosti in razlik v barvi polti, las, itd., niso mogli najti in dognati ničesar, kar bi potrjevalo idejo o kaki višji ali manj vredni rasi.

Znanstveniki so potom svojih raziskovanj dognali to, da visokoraslost ali pritlikavost, bistrost ali zabitost, hrabrost ali strahopetnost, talentiranost ali preprostost razuma, godbena nadarjenost ali nedovzetnost do glasbe, krepkost ali šibkost, nagib do pobožnosti ali brezboštva . . . vse to nima nobene zveze z raso ali plemenom, iz katerega kdo izhaja. Vse to je odvisno od dedščine posameznika — nikakor pa ne od plemenske dedščine — pač pa več od okolja in civilizacije, v kateri je bil odgojen posameznik sam in njegovi predniki.

Celo tri glavne rase, v katere delimo človeštvo, niso beležile velikih razlik v krajih, kjer so se stekala skupaj ljudstva vseh treh plemen. Razlike so ostale ponajveč zato, ker je bilo potovanje omejeno in so ljudje ostajali v svojih krajih. Pred 400 leti so živeli v Ameriki oziroma na američkem kontinentu člani ene od treh velikih plemen — Mongoleidi; danes pa se razvija nov fizičen tip iz vseh treh glavnih plemen.

Zelo važno je tudi, da vemo, kdaj lahko rabimo označbo rasa in kdaj ne. Tako na primer moramo vedeti, da ni rasa Poljakov ali Ircev, Angležev ali Špancev . . . To so narodnosti, ljudje, ki prihajajo iz iste dežele ali države ter govorijo isti jezik, posedujejo isto kulturo, itd. Tudi nima mo katoliške rase ali židovske rase. Katoličani, židje, protestantje, vsi so skušali obdržati svojo vero s tem, da so prepovedovali in odsotovali sklepanje zakonov z drugovernimi, razen ako je drugoverni zakonski drug ali družica bila pripravljena prestopiti v vero svojega zakonskega druga. Vse tri religije pa so sprejemale v svoje vrste posameznike vseh plemen.

Židovski priseljenci iz Rusije, francoski katoličani, ki so se priselili najprej v Kanado in potem od tam v Zedinjene države, so ohranili mnogo svoje prvotne kulturne dedščine, ki so jo zaeno s svojo vero prinesli s seboj v novi svet. Toda v zlic vsemu temu so to le verske skupine in ne rase. Faktično je skoro vse na svetu, kar najbolj cenimo, državljanstvo, jezik, vera, način življenja — docela neodvisno od rase. Včasih se pripeti, da se pojavijo posamezniki, ki hočejo ločiti človeka od njegovega brata človeka . . . kot se je to zgodilo v zadnjih letih . . . ustvariti in vzpostaviti hočejo niz razlik, ki v resnici ne obstajajo.

Delovanje UNRRA v Jugoslaviji

(Nadaljevanje s 1. strani)

in februar. Danes pa je stvar že tako napredovala, da je največja težkoča v pomanjkanju sredstev za izkrcanje privoženega blaga v premajhnih skladiščih, ki so na razpolago in prepočasno razdeljevanju radi transportnih težkoč. Vedno več moštva je mobilizirana za narodno jugoslovske armado, tako da je resno primanjkuje delavcev za prazne ladjskih tovorov — v pristaniščih se dela le podnevi. Toda zdaj je že vse postalo jasno, da nismo nič drugega kot vojuni, poslani, da jih opazujemo, češ, da jim UNRRA ne zaupa. Toda zdaj je že vsem postalo jasno, da smo jim v veliko pomoč, in da se morejo mnogo naučiti od nas v pogledu ureditve in njih velikih transportnih problemov, s kate-

gre za ogromno operacijo, ki se je začela sredi vojne, v razmerah, ki so bile težavne za vse. S pomočjo strokovnjakov, katere stavi na razpolago UNRRA dajo te zapreke druga za drugo. S strani Jugoslovanov je z veliko energijo na delu jugoslovska narodna komisija, telo, katero je maršal Tito sestavil v smotru, da pomaga razdeljevati te pošiljske podpore.

"Člani jugoslovske narodne komisije delajo trdo, pošteno in spretno," mi je dejal eden uradnikov UNRRA-e. "Naše sodelovanje je izredno prijateljsko in vse hvale vredno. Seveda, v začetku so mislili Jugoslovan — vsaj nekateri izmed njih — da nismo nič drugega kot vojuni, poslani, da jih opazujemo, češ, da jim UNRRA ne zaupa. Toda zdaj je že vsem postalo jasno, da smo jim v veliko pomoč, in da se morejo mnogo naučiti od nas v pogledu ureditve in njih velikih transportnih problemov, s kate-

rimi so eni imeli dozdalej jako malo izkušenj.

"V pogledu razdeljevanja samega nimamo nobenega vpliva," mi je dejal. "To je stvar Jugoslovanov. Mi samo opazujemo in stavimo predloge. Na isti način je bila koristna že Vojaška zveza, kot smo mi zdaj."

Večji del dozdalej dobavljenih stvari je bila moka, meso v konzervah in pšenica. Velikanske važnosti za ves program razdeljevanja je bilo tudi dejstvo, da je bilo poslanih takoj v začetku približno 1.200 tovornih vozil, od katerih jih je bilo 750 namenjenih za severno Afriko, ko je bila še borba v Libiji in Tuniziji. Največja sedanja potreba je na primer material za krpanje avtomobilskih plaščev in cevi. Bati se je, da bo 75% teh tovornih avtomobilov nehalo voziti, ako ne dobe dodatnih potrebščin za krpanje plaščev in cevi.

Počasi pričenjajo prihajati tudi že stvari potrebne za industrijsko obnovo. Dozdalej je prispelo že približno 10 ton vrvic za ribiške mreže, nekaj plutovine in precej drugega potrebnega za ribolov. Prišlo je sem tudi približno sto traktorjev za farme, precej materiala za zidanje mostov, buldozerji, material za telefonske in telegrafске zveze, aparati za železniške premičnice, črpalke za vodo, lesne žage in material za kožne tovarne in strojarne.

Cesto pravimo tukaj v Ameriki, ne pritožuj se, saj veš, da je vojna. Isto je treba reči tudi v Jugoslaviji glede nekaterih nedostatkov pri razdeljevanju. Upravičeno je celo še večje v tej opustošeni deželi.

Domača fronta

Pet zahtev Strica Sama

Washington. Ta teden mora naša vlada zahtevati od svojih državljanov naslednje:
 1. Odločite se zdaj takoj, da boste prebrili Memorial Day doma. Prevažanje črt in materijala, ter povratek ranjencev iz Evrope naloga našim prometnim sredstvom taka bremena, da je potovanje za zabavo še bolj neumestno kot kdaj koli prej.

2. Javite vse cene, ki so na d. maksimalnimi cenami svojemu OPA ration boardu. Prebitek teh cen gre v dobro črnim trgov in povzroča draginjo.

3. Dajte se zaposliti v rudnikih, svincu ali topilnicah. Sedanje pomanjkanje svinca je nevarno za vojaške in civilne dobave.

4. Ako ste izkušeni mornar, vrnite se na morje, da boste na delu v tem velikanskem podjetju našega naroda. Ladje, katere spuščamo zdaj v morje, morajo najti vsaka svoje moštvo, da bodo mogli zmagati po večani promet dobave v opustošene dežele.

5. Dajte soše, katerih ne potrebujete, v najem, bodisi delavcem, ki delajo v vojnih tovarnah, bodisi rodbinam vojakov. Naznanite maksimalno najemnino v OPA uradu, ako stanujete v okraju, kjer so najemnine pod kontrolo.

Kdor kupi najemniško hišo mora nakup javiti

Washington. — Posestniki, ki so kupili posest, katero dajejo v najem, potem ko je bila najemnina že registrirana v lokalnem najemniškem uradu, morajo javiti temu uradu svoje ime in naslov, in sicer na posebni tiskovini, katero dobe v uradu. To objavo je izdal Office of Price Administration.

Tiskovino je treba oddati pred 31. majem 1945, ako je bila sprememba posesti izvršena po 5. maju, je treba odposlati poročila v teku desetih dni po nakupu.

TO NI WAC!

Osoba, ki jo na zgornji sliki vidite v krilu, ni članica ženske armadne organizacije WAC, pač pa je Bill White, član famoznega irskega regimenta v Kanadi. V dotični opravi je hodil po cestah Chicago, ne meneč se na klice in žvižg začudenih mimoidočih ljudi.

Kupujte bonde, da bo zmaga bližja

Washington. — Zakladniški tajnik Henry Morgenthau, je na dan zmage v Evropi izdal naslednje obvestilo:
 "Vsak Američanec lahko pomaga slaviti zmago nad Nemčijo s tem, da kupi še več War Bondov. Naš cilj je zdaj Japonška. Dan zmage nad Japonško je morda še daleč, toda vsak Bond, katerega boste kupili v teku sedmega vojnega posojila, nas bo nekoliko približal končni zmagi.

"Zmaga nad Nemčijo nikakor ni zmanjšala potrebo vlade po tem vojnem posojilu. Meseca marca smo imeli največje vojne izdatke — noben mesec v tej vojni nismo potrošili toliko. Mnogo je znakov, ki napovedujejo, da bomo imeli še mnogo mesecev izredno visoke izdatke za vojno. Na milijone moštva moramo prevesti na bojna polja Tihega oceana. Nova oprava in vedno večje zaloge morajo zdaj preko največjega vseh oceanov na svetu. Naše dolžnosti nam pram onim, ki so bili ranjeni v bitki, ali ki so na kakšen drug način pohabljeni, ter napram onim, ki so bili odpuščeni iz vojske, neprestano naraščajo.

"Prepričan sem, da bo ameriški narod, navdušen radi zmage nad nacisti in v spoznanju resnosti borbe, ki leži še pred nami na Pacifiku, skrbel za to, da bo sedmo vojnno posojilo zaključeno z največjim uspehom. Ta uspeh bo povedal našim vojakom v Evropi, da so dobro končali vso nalogo. Našim vojakom na Pacifiku pa bo dalo v roke orožje za zmago. Naznanilo bo japonskim militarističnim motogcem, da so njihovi dnevi šteti. In istočasno bo tudi najboljšo jamstvo proti draginji.

"Govorilo bo o odločnem sklepu Američancev, da namerava-jo končati posel, katerega so se lotili — posla vojne, ki je zdaj končan do polovice — in pripraviti vse potrebno za bolj dobrodošle naloge miru."

Delavec Amerike so pomagali skrajšati vojno

Washington. — Paul V. McNutt, Chairman War Manpower komisije, je izdal naslednjo izjavo:
 "Ves svet se veseli, ker je prišel konec borbe v Evropi. Toda v tem trenutku ne smemo pozabljati, da je vojna dobljena šele do polovice.

Treba je usmeriti v nov pravec ves oni neverjetni napor, ki je s toliko silo zdrobil naciste, v pravec Pacifika, da tam čim hitreje dokončamo vojno in zmagamo.

Dokler so življenja naših vojakov na Tihem oceanu na kocki, jih naše delavstvo na domači fronti ne bo pustilo na cedilu. Nadaljevali bomo svoje delo in kovali orožje, dokler nam naši vojaški vodje ne bodo povedali, da imajo vsega dovolj.

Delavci svobodne Amerike — preko 50,000,000 — so pomagali skrajšati vojno v Evropi. Predaja ni bila izvršena le napram našim vojakom na bojni fronti, temveč tudi napram onim, ki so tukaj delali od zore do mraka, na fronti dela, v tovarnah in livarnah, v tvornicah letal in na farmah. Zdal jih tudi ne moremo pustiti na cedilu.

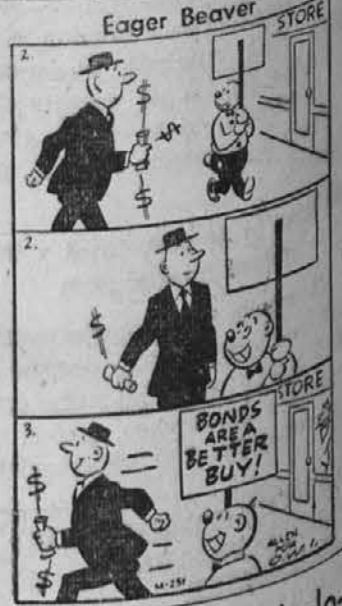
Vojna je spremenila svoj korak, toda smer je še vedno ista: premagati sovražnika! Med tem ko nam zastava sapa, ko se navdušujemo nad zmago, katero smo dosegli, mi in naši junaški zavezniki, se moramo tudi odločiti, da bomo nadaljevali borbo do konca. Zdal je časa da udarimo zadnje udarce na Pacifiku!"

Kritična leta leže pred nami

Washington. — Chester Bowles, Administrator Office of Price Administration, je dejal naslednje:
 "V imenu odborov za cene in racioniranje naše dežele, in vsakega osovja OPA, pošilja našim oboroženim silam najprej čestitke. Zdal se bomo mogli posvetiti z rastočim zaupanjem ostankom našega velikanskega posla za časa vojne. Leto, ki leži pred nami, bo eno najboljših kritičnih vse naše zgodovine. In kritično bo na bojnem polju in kritično pri polaganju temeljev v borbi proti najbolj nevarnemu sovražniku na domači fronti — proti nesrečam inflacije in naraščajočim cenam, ki so povzročile toliko hudega po prvi svetovni vojni."

25,000 električnih štedilnikov v prvem četrtletju l. 1945

Washington. — Ob priliki nedavnega shoda Domestic Electric Range Industry Advisory Committee-ja so naznanili uradni War Production Board, da je bilo izdelanih v prvem četrtletju 1945 nič manj kot 25.000 električnih kuhinjskih štedilnikov.

Trpite vsled debelosti?

Pri nas si ženske lahko nabavi trpuče opore, katere vam umeri izurjena ženska.

Mandel Drug
Lodi Mandel
 PH. G. PH. C.
 SLOVENSKI LEKARNAR
 15702 Waterloo Rd.
 Cleveland, Ohio
 Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zaprta ves dan ob srečah.
Welp Samon a Pishnik DESTROYER!

ovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani izvršnega odbora:

ČASTNI ČLANI:

predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ČLANI EKSEKUTIVE:

predsednik: ETRIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

član: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
član: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
član: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

LEO JURJAVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
ANTON KRAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

predsednik: ZELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
član: ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
član: ZAVERTNIK, 399 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRŠI ODBOR:

DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.
HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
JERSEN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KRAINZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
KVAŘTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
SIMCICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Maja hči je zelo hitro rasla in precej večja kakor jaz. Zama slabo srce. Italijanska je ni bila všeč. Zelo sem se vesel, ko sem zvedel, da je možna vzela italijansko kuharico.

Upatje, gospod doktor, da me njeno zdravje kmalu popravi?"

"Gospod knez, upam. Prav to ne bo. In njena slabost ni merom nevarna. Vsak dan se lahko kaj prilepa." "Vogt čuti v sebi navidez za dvornega zdravnika."

"Mi hči pričakuje? Bodite dobri in pogledite..." "Kneza zaboli srce, in svojega otroka. In vendar je slabotna rdečica na njenih in njene oči so tako lepe, da ljubim moj oče, odpusti mi, če se zdrzne. Oh, vse je popolnoma napačno." "Nisi vedela, kaj si delala?" "Oče, oprosti. Borila sem in hudo, hudo sem trpela."

"Kneza glavo nazaj in začne se muje ubogo srce na njenem trupu je!" "Kneza je tu, oče!" "Kneza sem ga. S teboj bo..."

"Kneza sprejela, Rožamarija vendar nisi mogla stopiti na tako slaba in bolna?" "Kneza hotel priti, toda ko sem se hotel umirala, so ga šli iskat. Tako čisto sama sem bila."

"Kneza Rožamarija..." "Kneza reci, da je bilo netaktno. Kneza doktorja, ali nisem bila na robu prepada. In gospod svetnik Schwarzen, ki je bil tako dober, kakor gospod župnik, je bil tudi popolnoma neprijeten." "Kneza gospodična Grangerjeva?" "Kneza čudna je postala. To bi morala pisati. Zdaj pravi, da ima hudo bolezen."

"Kneza nebesa! Kako je to, da..."

ni sposobnost za dvornega zdravnika. Prav nikakšnega izboljšanja ni. Čeprav ga knez stokrat na dan vprašuje.

Kako se more Rožamariji bolje goditi? Saj čaka. Čaka od jutra do večera. In čakanje, zlasti takrat, ko ure že tako počasi tečejo, je huda muka.

In dovolj težavno je bilo, da je izsilila svojemu očetu obljubo, da bo govoril s Harrom. Zdaj ga ne mara žalostiti s tem, da bi ga na obljubo spominjala.

Tudi za Miss Grangerjevo je treba poskrbeti. Spraviti jo je treba v zdravilišče, kjer si bo lahko pozdravila svojo hudo bolezen, ki jo je napadla zaradi dolgotrajnega bivanja od doma in zaradi življenja, uničenega v službah. Najprej malo pozabljenja.

Rožamariji se zdi, da je sama kriva boleznim gospodične Grangerjeve. Ne bi bila smela pustiti ubožice, da je tako padala v brezno. Dosegla je tudi, da bo oče zanjo skrbel, in da so ji pustili vse, kar je iztisnila od Rožamarije v bojazni pred nesrečo, ki se ji je čedalje bolj bližala.

Če mora knez prebiti dosti dni v nemiru in strahu, tudi Harro ni nič bolje. Vživel se je v umetni Rožamarije, dokler ni tudi njemu začelo med trnjem krvavega srca. In zmerom bolj oddaljeno je na obzorju upanje, da bo kdaj bolje. Ko se je vrnilo njeno pismo iz Rima, ga je presenetila samo zgodba tiste viharne noči. Vse drugo so mu že rože na prtu dovolj jasno povedale. In iz pisma je zelo tako mogočno zaupanje in tako trdno prepričanje, da je v stiski ne bo zapustil.

In skoraj nemogoče stvari zahteva od njega! Harro premiš-

ljuje, sestavi kopico govorov, misli na kneza in naposled se ga polasti utrujena brezupnost.

Občutje nežnosti mu brani, da bi se dotikal dogodkov tiste noči. Tudi tu bi se dalo marsikaj reči. Na primer to, zakaj Rožamarija ni šla iskat gospodične Bergmannove. Toda s tem bi se postavil med oba zakonca in knez bi spoznal, da mu niso tuje niti njegove najgloblje skrivnosti. Če bi bil zdaj vsaj že tako daleč, da bi ga knez s svojo prirojeno ljubeznjivostjo lahko povprašal po njegovi ženi.

"Hvala, visokost. Sedem funtov je tehtal in prav imenitno rove..." bi mu rekel. Zakaj ni svoje časa bolje izrabil, da bi se lahko na ta način pogovarjal s knezom.

Seveda, Rožemarije ne bi smel potem več videti. Toda pomagal bi ji lahko! V svojem hotelu je vse pripravil, da bi lahko odpotoval. Vsako jutro iznova polni kovčke, —tedaj mu postane vselej lažje. Vsak trenutek se lahko odpelje, saj odhajajo zmerom vlakci. Že v San Renu je varen. Pri tem se je pa že naučil na pamet vsakega ornamenta na stropu in na tapetah. In zibajoče se palme ter daljni refleksi morja se vežejo neločljivo z občutkom plašnega čakanja v njegovi duši.

Samo vsak večer nese svoj strah gospodu tajnemu svetniku in robotemu doktorju. Ta dva vesta vse, kar se dogaja v vili. Doktor je navadno od naporene službe, ki jo ima pri knezu, čisto izčrpan. Trikrat na dan spravlja knez doktorja v obup s svojim strahom in zahtevami po novih zdravilih. O vseh mogočih zdravilnih metodah se mora doktor z njim pogovarjati. Že davno bi bil šel k vsem italijan-

skim in angleškim zdravnikom v letovišču po navsete, če ga ne bi bila Rožamarija lepo prosila, naj ji pusti tega doktorja, ki se vendar tako dobro razume na vse.

Samo ona zna kneza nekoliko pomiriti. Čeprav se pri tem sama razburi. Najrajši bi ušel, gospod tajni svetnik... Danes dežuje z nemško točnostjo in južnjaško živahnostjo. Nad morjem leži siva megla. Samo mokre palme so živahne, in poprvci, ki so vsi pokriti z drobnimi biseri. Harro stoji ob oknu in nekaj mu pravi, da se bo moralo danes še marsikaj zgoditi. Nemožeče je prebiti ves dan tako. Hotel je že stopiti in kakšnemu mizarju, da bi dobil kos lesa in nekaj dlet. Tako si želi trdega, robatega, grčastega hrastovega lesa, da bi delal.

Tedaj nekdo potrka.

"Naprej!"

Lovec je, ki kneza povsod spremlja, star možak z Brauneck. Njegov obraz je pameten, usnjen.

"Visokost želi vedeti, kdaj bi lahko govorila z gospodom grofom."

Harro zardi.

"Kadarkoli," hoče reči, toda ustavi se. —Ne—še enkrat mora vse premisliti.

"Če bi bilo njegovi visokosti ob 11. uri prav..."

Torej hoče knez priti k njemu.

Seveda. V vili se vse tako sliši, Rožamarija bi čula njegov prihod in bi bila ves čas, ko bi se pogovarjala, v hudih skrbih.

Hitro zbere svoje razloge. —To, kar bi rad povedal, in toliko važnejše je to! —česar za nobeno ceno ne sme reči! Vse je obdano s plotovi in živimi mejami. Povsod deske s prepovedmi. —Pota, ki se iznenada končava jo! —Dušica, sama se boš morala boriti za sebe!

Prvi pogled na kneza, ki prihaja, ga že prepriča, kakšna težavna naloga ga čaka. Knez je umrjen in potlačen. Komaj sled njegove prejšnje ljubeznjivosti. Prav takšen je, kakor bi prihajal k zobnemu zdravniku. Potrebno, toda neprijetno. Zdaj se prav vdano v udoben, pleten stol.

"Vi imate vsaj stole, na katerih se da sedeti. V Riposi nisem dobil nobenega, ki bi imel štiri enako dolge noge."

Harro mu reče, da doslej še ni opazil udobnosti svojih stolov, pač pa zna že na pamet narisati ornamente tapet in stropa.

Tedaj se knez iznenada nasmehne: "Strašno neudobno gnezdo je ta Bordighera, in hiša stoji v pravem začaranem vrtu."

Toda zdaj je že očitno boljše volje. Thorstein je tudi trpel in to je nekakšna vez med njima. Na Harrovo vladno vprašanje odgovori:

"Moji hčeri se ni dosti bolje. Brzojavil bom v Munchen kakšnemu specialistu, če se ne bo do jutri nič popboljšalo."

Harro čuti na sencih utripanje srca. Zdaj mora nekaj reči. Saj se vendar nista sešla, da bi se pogovarjala o stilih in zdravnikih!

"Njena visokost je morala mnogo pretrepeti in zelo osamljena je bila tu."

"Z nikomur se ni marala družiti. V Badnu je bilo dovolj ljudi in moja sestra se je na vso moč trudila, da bi jo razvedrila, toda vse je bilo zastoj."

"Pod težkim pritiskom se človek ne more približati tujim ljudem!" Harro vstane. Knezov obraz je kakor deska s prepovedjo... Pozor, oprezno, tu ni poti!

"Vaši visokosti bi rad nekaj pokazal. Nekaj, kar je delala princesa. Umetnina je in hkrati kakor knjiga."

In Harro vzame zvitek in razprostre Dušičin prt na črno mizo, odkoder je prej potegnil pisano pregrinjalo. Knez ga začudeno pogleda. Ali je mar prišel gledat vezenine?

Toda takoj vidi po pestrih barvah in nenavadnih ertah, da ima pred seboj delo svoje hčere. Harro vzdihne.

"Veliko, veliko delo je in njegova lepota govori sama o sebi. Na tisoče in tisoče ubodov je bilo treba zanj."

We Are Coming—You're Next, Japs!

This is the James Montgomery Flagg poster planned to shift the attention of war workers to the big task ahead in the Pacific, and to encourage them to stay on the job. The distribution of these posters was one of the first steps taken by the war department to emphasize that there must be no letdown in production as a result of the end of war in Europe.

Lastuite delež v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"WAR SAVINGS" znamke dobite na bankih ali poštne uradu.

Seveda, učiteljica je imela odgovor!

SAMO OTROK v otroškem vrtcu bi si omislil tako vprašanje kot je to: "Ali so Jacka odpeljali v bolnišnico?"

In najbrže bi le učiteljica imela ta premišljen odgovor: "Ne-e, baš ne! Ker Jack ni bil resno poškodovan... in ste lahko gotovi, da je bil prav srečen dečko!"

"Ampak preveliko dečkov in deklic—pa tudi odraslih—se spodtakne in pade, in se jih mora odpeljati v bolnišnico."

PADCI IN DRUGE NESREČE so ubile več kot 1600 mož, žena in otrok samo v Večjem Clevelandu izza Pearl Harborja.

Maj je bil proglašen za varnostni mesec... da posvari slehernega proti nesrečam.

Sleherni mesec BI moral biti varnostni mesec. "Pazite vaše kretanje!"... kjerkoli ste... znotraj ali zunaj.

RABITE VARNO RAZSVETLJAVO, ki vas obvaruje, da se ne zadenete, spodtaknete, ali spodrsnete na predmetih, ki bi jih tema prikrla.

Varna razsvetljava je poceni... tako poceni, da ne zmorete vaši družini odrekati njeno protekcijo.

Vzlic višjem cenam skoro sleherni drugi stvari, dajamo mi elektriko za domačo uporabo po najnižji povprečni enotni ceni v naših 53 letih zgodovine.

Jack in Jill sta šla v hrib Da natočita veder vode; Jack je padel in se pobil na teme In Jill je prikotalila za njim.

The Illuminating Company

IT'S YOUR LIFE • KEEP IT SAFE • HELP STOP ACCIDENTS

F. S. FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI

I, Sama

(Nadaljevanje)

Potem je razumel kletev in rigajoči: "Ti! Ti! — Jaz nič!" Smrekar se je hitro obrnil, da ne bi slišal Jokovih groženj. Toda na tretji stopnici je že obstal. Svečnik v roki je trepetal, kakor so mu udarjali sunki razburjenega srca.

Jok je grčal in klel, po pesku je drsalo in praskalo, nato je padlo nekaj s težko težo, mešetar je pa zakričal: "Slepar!"

Smrekarja je streslo. "Izda me v tej pijanosti." Postavil je svečo na tla in se vrnil k vratom. Z roko je prijel za debeli ključ, da bi ga zavrtel in pogledal skozi vrata.

"Ba, kaj mi more! Kdo bi verjel pijancu!"

Roka je izpustila ključ, zunaj je pa Jok glasneje zakričal: "Pomagaj, če ne, povem, povem —"

Smrekar je odklenil in stopil k Joku, ki je visel na vseh štirih in ni mogel kvišku. Oprijel ga je in dvignil z močno roko.

"Tak ne deri se! Ne vinarja ne zaslužiš več, to ti povem, če ne boš pameten."

Mešetar je godrnjal in grgal. Vsi udje so mu odpovedali, glava je opletala, noge ga niso nesle.

Togotno ga je objel Smrekar čez pas, da je Jok zastokal in se ga oklenil z roko okrog vratu. Smrekar se je celo v noči tega objema sramoval, da so ga pekla lica v vročici. Siloma je napol nesel, napol vlekkel Joka v listnjak in ga tamkaj položil na steljo.

Ko se je vrnil v obednico, je prijel pismo, ki je ležalo na mizi, in se skrivil v pisarno. Čudovita sila ga je vlekla, da bi takoj odpečatil pismo. Poskusil je, ali bi se dalo odpreti brez sledi. Toda dobro je držal klej in še pečat povrhu. Odložil ga je na mizo, prekril roke na hrbtu in začel hoditi po sobi gori in doli.

Glava se mu je povesila, v srcu je občutil grozno ponižanje. Zdelo se mu je hipoma, da še visi pijana in umazana mešetarjeva roka na njegovem tilniku, in ostudni dih Jokovih ust mu je plul v obraz. Hodil je naglo po sobi, pogledal vselej na pismo, kadar je šel mimo mize, dasi ni krenil z glavo. Polagoma se mu je zazdelo, da se je

pismo dvignilo z mize in da hodi pred njim in da bi ga videl celo tedaj, ko bi zatislil oči ali upihnil luč: vedno pred njim belo pismo, na tilniku roka mešetarjeva, v obrazu pijanski duh. Navsezadnje se mu je upognil celo hrbet, da je — hrust — hodil kakor oprtan s silno težo.

"Vraga, kaj se mi blede?" je spregovoril glasno, ko je z nogo zadel ob stol. Vzravnal se je sredi sobe, pogledal na pismo in se nagnil proti njemu. Roke so se na hrbtu sunkoma razklenile, prsti so segli po listu — in odločno zlomili pečat, da so se sesuli drobeci na mizo.

Ko se je to zgodilo, se je umaknila mešetarjeva roka z njegovega tilnika, vsa težka teža je zdrknila z njegovih pleč in zmaga je sijala iz oči, ki so že letele po odprtem pismu.

"... Pet tisoč plačamo vselej za Vaše gozde več, kakor jih plača Smrekar."

Tak je bil konec pisma. "Ne boš se redil, Taljan! Ne boš se!"

Kakor skrivnost in kakor zaklad je Smrekar spravil pismo in ga zaklenil. Ko je skrtil ključ, si je pomel roke in vsa moč se je vrnila v njegove žile. Kakor blisk mu je zažarel načrt v glavi in vesel je bil načrtu, da je stisnil pest in požugal Taljana. Požugal je tudi proti šoli.

"Minka, pomnila me boš!"

Nato je legel in hitro zaspal kakor človek, ki se je trudno praboril do cilja.

Ko je Alena zjutraj odprla okno, je sijalo zunaj prekrasno jesensko jutro. Veter je rahlo vlekkel skozi divjo trto pod njenim oknom, da so se žoltordeči listi usipali trumoma na tla. Gozd na pobočju hribov je gorel v prvih solnčnih žarkih. Kakor plameni se je zibalo ovenelo listje. Le tu in tam so stala sredi gozda samotne smreke, ki so se s črno obleko rezko dvigale iznad rumenega jesenskega gozda.

Alena je obstala pri oknu. Radi snočnjega pisma, katero je pisala staršem, so bile še vse njene misli in sanje v mestu, v skromni sobici, s tistim pustim razgledom na goli zid sosednje hiše, od katere se je odbijal vsako jutro ropot voz in vozičkov in šum pešcev. Tu pa svečani pokoj, kakor praznik, in v pokoj tiho šepetanje, kakor molitve. Zdelo se ji je, da je zaspala in se prebudila v pravljici.

Spomnila se je, kako se je snoči kesala, ker ni razodela vsega staršem, ker je zamolčala, kar je slutila o Smrekarju. Tudi na to je pomislila, kako se je skrila z glavo pod odejo, ko je zagrdalo, tako ostudno zagrdalo v sosednji sobi, in jo je v mračni slutnji gnalo nazaj k mizi, da bi odprla pismo in povedala, vsaj nekoliko povedala očetu in materi, morda samo namignila, da se pleto okrog nje čudne reči in da morda ne bo dolgo mogla vzdržati v taki družbi. Vse to je premislila v trenutku pri oknu. Ali danes ob tem solncu je ni bilo več strah in veselja se je, da je molčala.

"Kaj mi mar! Naj si drug drugemu izpijejo kri, kaj mi mar! Samo dolžnost, nič drugega, samo Viktorček bo moja skrb, samo on in ne Smrekar in njegove kupčije, ne Minka ne Mara ne Erna — in tudi ne — Brest."

Ob tem zadnjem imenu se je rahlo razburila. Zato se je naglo obrnila od okna in segla po pismu, da ga nese na pošto.

"Preneumno! Ali je vredno, da se ga spominjam? Mara naj

misli nanj! Pa zabavlja, lisica, ko ga ima rada."

Alena je odšla na pošto, da je še ujela postiljona, ki je imel že napreženo ter je lezel nerodno na kozla; čepico je imel hudo po strani.

Po zajtrku je šla buditi Viktorja, ki se je že gugal na lesem konju in ga vlekel za okuzmano grivo.

Viktor se je razveselil učiteljice in pognal gugalnik, da se je zibal v še večjih nihljajih. Potem je skočil s konja, prijel Aleno za roko ji splezal v naročje, jo tesno objel in skočil spet na tla.

Učiteljica ga je bila vesela, ure so potekle tako naglo, da so sedli takoj k obedu, ko sta se nehala učiti.

Pri mizi je vladalo izredno živahno razpoloženje. Viktor je znosil Aleni, karkoli je dosegel slaščic in sadja, na krožnik, Smrekar se je smejal in pil s slastjo, več nego ponavadi.

Po obedu je Viktor sedel očetu na kolena, ga prijel za brke in zaprosil:

"Papa, reci, naj greva popoldne z Aleno past ovčke! Reci, da ne bo nič šole."

"Prosi gospodično!" se je oglasila mama.

Viktor je pogledal Aleno, prijel pa spet očeta za brke in rekel:

"Ti ukaži! Kar reci!"

"Če bova ovčke pasla, se ne bova nič naučila," je omenila Alena, dasi ji je bil Viktorjev načrt všeč.

"Zakaj ne? Mi boš tam kaj povedala; pogledaj solncek!"

Viktor je pokazal s prstom skozi okno.

"Le pojdiva! Pride zima, takih dni ne bo mnogo!"

Sin je skočil iz naročja očeta in takoj poiskal klobuk, prijel Aleno za roko ter vrisakaje odšel z njo v hlev po ovčke.

"Alena, ob štirih bodite doma! Moram pisati nekaj nujnih pisem!"

Tako je zaklical Smrekar skozi okno, odkoder sta z ženo gledala za sinom in Aleno.

Ob štirih se je Alena oglasila v pisarni. Smrekar ni delal; globoko zamišljen je stal pri oknu.

"Prosim, gospod Smrekar!"

Ta se je ozrl in se ni mogel prvi hip odtrgati od misli, v katere se je bil zaglobil. Zato jo je vprašal raztresen:

"Kaj bi rada?"

"Ker ste rekli zaradi pisem!"

"Da, da! Kako se človek raztrese. Čakal sem vas in navsezadnje sem se zamislil in pozabil kaj čakam. Sedite!"

Alena je sedla k pisalniku, si pripravila pero in ga pomočila. Smrekar je narekoval in hodil po sobi.

Tri daljša pisma je napisala Alena.

"Še tole," je rekel Smrekar, "potem je opravljeno za danes!"

Na mizo pred Aleno je polo-

žil ovojnico, ki je bila drugačne oblike kakor za druga pisma.

"Samo naslov napišite: Gospa Strniška —"

Alena je pisala in nobena misel se ji ni rodila ob tem naslovu. Smrekar ji je vzel izpod rok ovojnico in jo nesel v omarico.

"Še to brzojavko: Kupčija že sklenjena. Nikar se ne trudite sem."

Ko je Alena zapisala, se je ozrla v Smrekarja:

"Podpis — Smrekar — kaj ne!"

"Ne, ne, ne," je hitel on, "podpišite — Strniško!"

Alena je že zastavila pero, ki je pa nenadoma obtičalo. Obrnila se je proti Smrekarju in uprla vanj oči.

"Strniško naj podpišem?"

"Strniško, da! Kaj pa oklevate?"

Smrekar ni mogel zakriti razburjenosti.

Alena je odložila pero, ga prav za prav vrgla na mizo in vstala.

"Ne, tega ne podpišem! Gospod Smrekar, jaz nič ne vem in nič nočem vedeti in nič mi ni mar — toda tega ne podpišem, ker se mi zdi . . ."

Smrekarjev obraz se je čudno spremenil. Iz potech je gledala zločest, počasi se mu je lice skramžilo, dokler ni bušil iz njegova smeh, ne smeh, krohota.

"Zdi — zdi — kaj se vam zdi? A? Kaj?"

"Da to ni vse po pravici!"

Smrekar je obmolnil in jo pogledal s pogledom, pred katerim je Alena vztrepetala.

"Da ti ni vse po pravici?"

Spet se je zakrohotal s tako votlim smehom, da je grmela iz njega groza.

"Da ni vse to po pravici? — Torej vi, ki jeste moj kruh, ki bi brez te službe morda stradali leto in dan, vi ste prav taki, kakor vsi drugi, kakor Minka. Vse — tuju! Če pa domač človek skuša ujeti nekaj zasluzka, ste vsi zoper njega! Torej Taljan, ti se redi, Smrekar, ti stradaj — samo nas pasi in redi!"

"Gospod Smrekar!"

Alena je kriknila, čelo se ji je omračilo, kakor nikoli, ustnice je krčevito stiskala, ki so ji kljub temu trepetale in drhtele.

Smrekar je stopil pred njo, prekril roke na prsih in ji z ogromnim telesom zagradil pot, ker je slutil, da namerava planiti iz sobe.

"Da, moje škode bi se veselili, da! Pa se je ne boste! Sem že poskrbel, da se je ne boste!"

"Gospod Smrekar," je ponovila Alena, "jaz sem že povedala, da nič ne vem, da mi ni nič mar —"

(Dalje prihodnjic)

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN
ZA VES DAN ALI DELNI ČAS
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in trgovine. Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. KE. 4323
Euclid, Ohio

STENSKI PAPIR

preostale role, dovolj za eno sobo, po 10c rola
Barve, varniši in enamel
8903 Wade Park Ave. SW 2556

HIŠE NAPRODAJ

Za 4 družine; 5 sob vsako stanovanje; 4 garaže, fornezi. Najemnine je \$135 mesečno. Cena \$12,000.
Zidana hiša za 6 družin. Cena \$13,000.
Tri hiše na eni loti. Pod \$8,500.
Za 2 družini, 9 sob, fornez. Cena \$4,000.
Zglasite se pri

MARY TISOVEC

1366 Marquette EN. 4936

YOU ARE UNDER ARREST!

There's a Thrill in Bringing a Crook to Justice
Through Scientific
CRIME DETECTION
I have taught thousands of men and women this exciting, profitable, pleasant profession. Let me teach you, too, in your own home. Prepare yourself in your leisure time to fill a responsible, steady, well-paid position in a very short time and at very small cost. What others have done, you too, can do.
53% of All American Identification Bureaus Be A FINGER PRINT Expert
Employ students or graduates of I.A.S. This fascinating work is easy to learn and the training is intensive. You, too, can fit yourself in to fill a responsible crime detection job with good pay and steady employment. But don't delay — get the details now. Let me show you how easily and completely I can prepare you for this fascinating work, during spare time, in your own home. You may pay as you learn. Write today for free Crime Book.
FREE "THE BLUE BOOK OF CRIME"
It's a thrill! Tells about some of the most interesting crimes ever perpetrated and how they were solved through the "very" methods taught by I.A.S. Single copy — 50c. Write to state office INSTITUTE OF APPLIED SCIENCE Dept. 4234, 1920 Seaway Blvd., Chicago 40, Illinois

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL
Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00
Večerja: 6:30 do 8:30
v sredo in soboto 9:30 do 12:30
15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v posloplju North American Banke
Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

Money for Bonds In Making Dress

V najem

se odda čedno opremljeno sobo za fanta ali dekle. Poizve se na 1084 E. 67 St., spodaj.

Hiša s 7 sobami

za eno družino, se proda. 4 spalne sobe, kopalnica, veliko postrešje, "china cabinet," "fire place" in nov "driveway." V bližini šol in transportacije v Euclidu. Cena \$9,500. Pokličite KE 1949.

Dobra služba

Išče se dekle ali žensko za delo na opravlila. Nič pranja ali likanja. Pokličite IV 7330.

NAPRODAJ

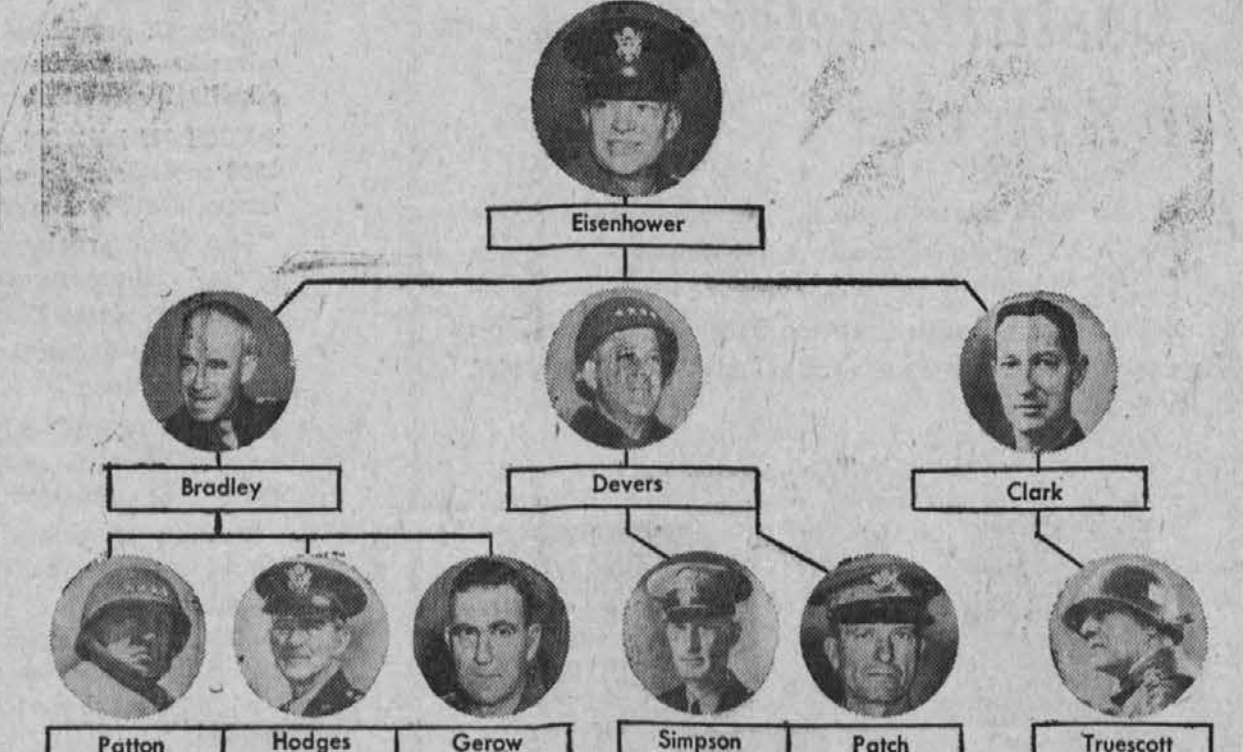
je 5 gostiln. Za podrobnosti pokličite IV 1514.

Mussolini and Mistress Slain

The body of Benito Mussolini, one time dictator of Italy, and that of his mistress, Clara Petacci, lie on the sidewalk in Milan, where they were dumped by partisans who executed them.

Nation's Hats Off to Hard Task Well Done

The organization of the American forces in Europe which brought about the complete collapse and unconditional surrender of the once-unbeatable German forces which set out to rule the world. To Gen. Dwight D. Eisenhower, his army group commanders, Bradley, Devers and Clark, we render thanks. To General Patton, General Hodges and General Gerow, under Bradley; General Simpson and General Patch under Devers and to General Truescott, under Clark in Italy, the credit of directing the world's finest army is due. A job well done, by the finest staff ever assembled in the history of any war.

Društveni koledar

1945

27. maja, nedelja. — Piknik društva "Nanos" št. 264 SNPJ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, na Denison Ave.

27. maja, nedelja. — Društvo Sv. Vida, št. 25, KSKJ, proslava 50-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

10. junija, nedelja. — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

24. junija, nedelja. — Proslava 6. obletnice Doma zapadnih Slovencev, na 6818 Denison Ave.

1. julija, nedelja. — Piknik pevskega zbora "Slovan" na vrtu Slovenskega društvenega doma, na Recher Ave.

8. julija, nedelja. — "Slovenski dan" na prostorih Slovenskega društvenega doma, na Recher Ave., prireja Centralni odbor organizacij za pomoč Jugoslaviji.

15. julija, nedelja. — Piknik društva "Nanos" št. 264 S. N. P. J. na prostorih Doma zapadnih Slovencev, — 6818 Denison Ave.